

for Danmark. Jeg troer, at i denne Henseende ligger virkelig Alt saa klart for, at der maa høre en meget stor Mistænksomhed til at tiltroe Regjeringen nogen Hensigt, som man her kunde have Anledning til at befrygte.

Madvig: Med Hensyn til den ærede Premierministers sidste Vitring skal jeg foreløbig bemærke, at jeg aldeles ikke talte om Hertugdømmernes Sondring eller Forbindelse; jeg talte om Forholdene i Repræsentationen. I denne Henseende har den ærede Premierminister, hvad jeg ventede, for sit personlige Vedkommende udtalt, at han har opgivet en Mening, som han tidligere havde havt; men i denne personlige Udtalelse ligger ikke den Garantie, som jeg troer vi maae have. Jeg finder denne saameget mindre deri, som det gjorde mig ondt, at den ærede Premierminister paaberaabte sig, at han havde opgivet det, fordi Hertugdømmerne ved deres Skyld havde tabt den dem dengang tiltænkte Ret. Jeg skal være den Sidste til længere, naar vi engang faae en Fællesforfatning, at bedreide Hertugdømmerne deres Skyld. Skyld have de havt; men de skulle indtræde i Fællesforfatningen som vore aldeles brodefrie, ligeberettigede Medborgere. De have havt deres Skyld, de have havt deres Straf, bære den maastee; men deres Fremtids Forfatning skal ikke bære Spor af, at de engang have havt Skyld; men den skal bære Spor af et naturligt og rigtigt Forhold. Det er ikke, fordi Hertugdømmerne have paadraget sig en Skyld, at de skulle tabe den særlige i 1848 dem tiltænkte større Repræsentation; men det er, fordi det var et unaturligt Forhold, fordi det var Noget, der aldrig burde have været dem tiltænkt, at Hertugdømmernes mindre Antal af Indvaanere paa en kunstig Maade skulde bringes til at være lige saa meget som Kongeriget's større Antal. Men jeg troer ikke, at heri er nogen væsentlig Meningsforskjel mellem den ærede Premierminister personlig og mig. Den ærede Premierminister er en altfor mildt og billigt dømmende Mand, til at han væsentligt skulde ville basere Noget med Hensyn til Fremtidsudviklingen paa Begrebet om Fortjeneste eller Brøde. Fortjeneste og Brøde maae vi bevare i den historiske Grindring.

Bevidstheden om Brøde maa virke til Fremtids Dygtighed, Bevidstheden om Fortjeneste maa styrke i Fremtids Gjerninger; men vi maae ikke tænke paa, at det Mindste af hiin Brøde eller hiin Skyld skal gaae over i de Rettigheder, som vi faae for Fremtiden. Forsaavidt er jeg ganske enig med den ærede Premierminister. At Hans Majestæt skulde have forbeholdt sig at give Fællesforfatningen ved de Ord, der staae i Grundloven, Ord, om hvis ikke tilstrækkelige Klarhed — en Folge af mange dengang trykkende Omstændigheder — jeg er enig med den ærede Premierminister, deri kan jeg aldeles ikke være enig; men jeg troer ikke, at det er nødvendigt at forfølge denne Diskussion. De Ord, at det forbeholdes, at Alt, hvad der vedkommer Hertugdømmet Slesvigs Stilling, beroer, indtil Freden er affluttet, kunne ikke indeholde, at Hans Majestæt kan, naar Tidens Fylde kommer, give en Grundlov for Danmarks og Slesvigs Anliggender efter egen Magtfulde; den Betydning troer jeg ikke kan ligge deri. Den ærede Premierminister gjorde mig Uret, naar han antog, at jeg havde sagt, at en Forsamling fra alle 3 Landsdele skulde vedtage Fællesforfatningen. Jeg gjorde udtrykkelig opmærksom paa, at det ikke var min Mening; jeg sagde, at man endogsaa efter min Mening kunde indskrænke det til en raadgivende Medvirkning; jeg sagde endogsaa, at jeg troer, at man kunde have tænkt sig at gaae den Vej, at Hans Majestæt sagde: „saaledes skal Fællesforfatningen i mine Tanker være, og her have I Specialforfatningerne, om hvilke jeg vil raadslaae med Eder under Hensyn til denne Fællesforfatning.“ At sammentalde en i egentlig Forstand constituerende Forsamling, der contractmæssigt skulde vedtage Grundloven for Monarchiet, det ligger fjernt fra min Tanke. Den ærede Premierminister sagde, at man behøvede jo ikke at kjende Fællesforfatningen for at bearbejde de enkelte Forfatninger; Fællesforfatningen angik jo blot nogle visse Anliggender, som ikke vedkom Specialforfatningerne. Ja, deri ligger nu Differentfen mellem den ærede Premierminister og mig, at jeg troer, at det ikke er gjort med at dele Anliggenderne, men at der er en almindelig politisk Opfattelse og Form, der maa gjøre sig gjældende i den